

KUNSKAP FÖR LANDETS FRAMTID

Fältrappen

NUMMER 3 • JUNI 2026

Hushållnings
sällskapet

Innehåll

Hushållningssällskapens växtodlingsrådgivare ger svar på:

- 1 **Hur är läget i fält i ditt område?**
- 2 **Hur upplever du att lantbrukarna förändrat användningen av växtskyddspreparat de senaste åren?**
- 3 **Hur hanterar lantbrukarna indragna registreringar och omregistreringar?**

Frågorna är besvarade den 15–16 juni, 2026.

Vi reserverar oss för att läget kan ha förändrats sedan dess. Vänligen kontakta våra rådgivare för dagsfärs rapport. Kontaktuppgifter finns på respektive rådgivares sida samt på hushållningssallskapet.se – skanna koden nedan.

Text: **Boel Trulsson**

Bilder: **Hushållningssällskapet**

Bild sidan 1: Majsält i Västergötland, **Lennart Wiklund**

HITTA DIREKT

Erik Häggbom, Öjebyn	3
Henrik Bergman, Bollnäs	4
Marlene Lindenthal, Stora Skedvi	6
Fredrik Ahlberg, Strängnäs	7
Agnes Radovic, Örebro	8
Lina Ulf Delprato, Karlstad	9
Ylva Johansson, Vreta	10
Svante Andersson, Skara	11
Martin Niklasson, Kungälv	12
Andreas Svensson, Huskvarna	14
Lennart Wiklund, Rådde	15
Clara Kjellström, Roma	16
Sofie Pålsson, Falkenberg	17
Birgitta Jonasson, Bräkne-Hoby	18
Mats Håkansson, Hörby	19
Olof Pålsson, Borgeby	21

FÄLTRAPPORTEN från Hushållningssällskapet visar läget i fält från norr till söder med regelbundna rapporter över odlingssäsongen. Rapporten baseras på intervjuer med Hushållningssällskapets växtodlingsrådgivare över hela landet och ger en inblick i vad som är aktuellt i växtodlingen när det gäller skördeprognoser, sjukdomstryck, insektsangrepp, kväveupptag och mycket annat.

REDAKTION

Ebba Hellstrand, växtodlingsrådgivare, 070-562 02 12, ebba.hellstrand@hushallningssallskapet.se

Frida Lindström, växtodlingsrådgivare, 0730-551075, frida.lindstrom@hushallningssallskapet.se

Boel Trulsson, intervjuer och text, boel.trulsson@trulssonmedia.se

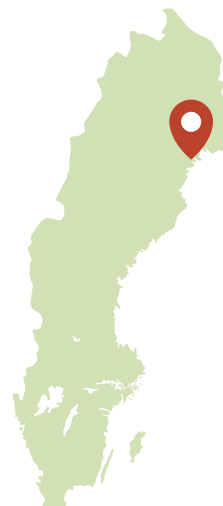
HITTA RÅDGIVARE

”Lantbrukarna analyserar mer.”

Erik Häggbom

Biträdande försöksledare, Hushållningssällskapet Norrbotten-Västerbotten
erik.haggbom@hushallningssallskapet.se, 070-247 97 96

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Spannmålen har kommit igång bra, men det har kommit mycket regn och varit ganska kallt så tillväxten har stannat upp. Trots det, ser det bra ut i det stora hela, men det vore bra med lite torrare väder och värme. Kornet som är tidigast sått är i två- till trebladsstadiet. Man ser gula fläckar i en del fält, det kan bero på att det är blött men man vet inte riktigt. Man har även sett gula skiftningar i enstaka fält, något som kan bero på kalium- eller manganbrist.

Man kom igång med förstaskörden förra veckan, men på grund av regnet har man inte kunnat avsluta, så nu växer vallarna och energiinnehållet dalar, det var optimalt i förra veckan. Skördemängden ser ut att bli normal eller över normal, men det kan bli problem för vissa med kvaliteten när vädret försenat skörden. Man hoppas på värme.

2 Hur upplever du att lantbrukarna har förändrat användningen av växtskyddspreparat de senaste åren?

Lantbrukarna i området tenderar att analysera mer, om man verkligen måste köra eller inte, detta på grund av dyrare preparat och lägre spannmålspriser.

3 Hur hanterar lantbrukarna indragna registreringar och omregistreringar?

Generellt drabbas man inte så hårt i området eftersom användningen av växtskyddspreparat är lägre, men man kollar upp vad man kan ersätta de indragna preparaten med.

”Ogräsen frodas i vårspannmålen, efter regnet.”

Henrik Bergman

Växtodlingsrådgivare, HS Konsult

henrik.bergman@hushallingssallsskapet.se, 073-039 14 16

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Det har regnat en del i området med mycket lokala variationer men cirka 70 mm hittills i juni.

Det finns inte så mycket höstsäd i området, men den som finns ser hyfsad ut och det är normala bestånd.

Vårsäden ser väldigt bra ut, men det är också mycket ogräs som frodats i det gynnsamma vädret och man har ännu inte kunnat göra klart alla sina ogräsbekämpningar på grund av regnet.

Det är än så länge rent från svamp i spannmålen men man håller koll nu efter regnet och det finns risk för svampangrepp i framför allt vårspannmålen men även i den höstsådda spannmålen. I våroljeväxterna raps och rybs har man observerat en hel del kålmal och det är sannolikt att en bekämpning behövs den närmsta tiden.

Återväxten efter förstaskörden växer bra tack vare regnet och det ser bra ut. Det finns en del förstaskörd kvar, hos dem som planerat för senare skörd. Dock finns det risk för att den sena förstaskörden blir för sen på grund av nederbörden.

2 Hur upplever du att lantbrukarna har förändrat användningen av växtskyddspreparat de senaste åren?

Lantbrukarna tenderar att vara mer ”på tårna” nu och man gör bara de insatser som verkligen behövs. Möjligtvis har användningen av växtskyddspreparat ökat något i området men samtidigt är lantbrukarna mer noggranna att med att välja rätt dos och rätt tillfälle för sina insatser, för att säkerställa att man använder de dyra preparaten på rätt sätt.

3 Hur hanterar lantbrukarna indragna registreringar och omregistreringar?

Det har hittills inte varit några större problem med indragna produkter i området, det beror huvudsakligen på att man inte odlar specialgrödor. Men många kan uppleva det lite frustrerande att hålla koll på preparatens registreringar och giltighet, där har digitala sprutjournaler i exempelvis växtodlingsprogram gjort det enklare att kolla vad som är tillåtet i en gröda.

Fler bilder på nästa sida ►

Väletablerad vårrybs i Hälsingland

Vårkorn och ogräs frodas i det fuktiga vädret

Vårrops som skjuter iväg snabbt

Ogräs i havrefält som ej kunnat bekämpas ännu

Rapsbaggar i vårraps

Frodigt vårvete

”Man förlitar sig mer på rådgivare och säljare.”

Marlene Lindenthal

Växtodlingsrådgivare, HS Konsult
marlene.lindenthal@hushallningssallskapet.se, 072-092 16 28

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Det har regnat en del på sistone, men regnet kom lite för sent på de höstsådda grödorna som hann börja lida av torka och näringsbrist. Ogräsbekämpningen gjordes lite för sent i höstspannmålen vilket har gett lite sämre effekter. Man har sett kålmal i området. Denna skadegörare behöver man hålla koll på så att det inte blir för stora angrepp. Grödorna ser lovande ut och det vårsådda kommer väldigt fint.

Man tog en tidig förstaskörd på en stor del av vallarealen och återväxten kom igång direkt och det bör bli en god andraskörd.

Även om det kommit en del regn, behövs det mer, det är torrt nere i jorden.

2 Hur upplever du att lantbrukarna har förändrat användningen av växtskyddspreparat de senaste åren?

Det har inte setts några större förändringar, man gör de insatser som krävs. En del kör fungicider som försäkring.

3 Hur hanterar lantbrukarna indragna registreringar och omregistreringar?

Det är lite rörigt med omregistreringar med nya villkor. Man har kört med en produkt som stämt bra med strategierna, men sedan ändras villkoren och det är svårt att hitta en likvärdig ersättare. Det är mycket att hålla koll på och man förlitar sig mer på rådgivare och säljare nu.

Återväxt vall

Ekologisk helsäd vårvete-ärt med insådd

”Låga spannmålspriser gör att man tänker en extra gång.”

Fredrik Ahlberg

Växtodlingsrådgivare, HS Konsult
fredrik.ahlberg@hushallningssallsskapet.se, 072-402 563 628

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Under den senaste tiden har man fått cirka 30 mm regn i området, vilket är väsentligt mer än normalt. Det är positivt eftersom man vanligtvis har problem med försommartorka i östra Sörmland.

Höstvetet har gått i ax och det blommar snart. Svamptrycket är lågt, man har sett angrepp av svartpricksjuka och gulrost. Man har svampbekämpat och kört den sista kvävegödslingen.

De vårsådda grödorna ser väldigt bra ut, det är lågt svamptryck och inga större angrepp av bladlöss.

Förstaskörden gav lite under genomsnittet, och det var bra värden. Återväxten är god inför andraskörden.

2 Hur upplever du att lantbrukarna har förändrat användningen av växtskyddspreparat de senaste åren?

Man har inte sett några större förändringar, men lantbrukarna tenderar att vara noggrannare och man kör mer efter behov. De låga spannmålspriserna gör att man funderar en extra gång på om man ska bekämpa eller inte.

3 Hur hanterar lantbrukarna indragna registreringar och omregistreringar?

Man hoppas på nya preparat och andra lösningar. Man har inte sett några större ändringar i växtföljden på grund av indragna preparat. En del lantbrukare har valt bort produkter som innehåller pyralider, men det kan orsaka resistensproblem hos ogräsen.

Nollruta i vete med raps som förfrukt

”De vårsådda grödorna är väldigt fina!”

Agnes Radovic

Växtodlingsrådgivare, HS Konsult
agnes.radovic@hushallningssallskapet.se, 070-329 17 84

1 Hur är läget i fält i ditt område?

I höstspannmålen har man kört den sista gödningen, axen är framme och det har kommit bra med regn. Man har sett enstaka angrepp av gulrost och en del vetets bladfläcksjuka men annars är fälten rena, dock kör många svampbekämpning eftersom det kommit mycket nederbörd.

De vårsådda grödorna är väldigt fina! I kornet är flaggbladet framme och man kör en extra gödning nu. Snart är det dags för svampbekämpning. I havre hade en del låga rymdvikter de senaste åren, det gör att man i år funderar på att köra en svampbekämpning mot bladfläcksvampar och annat.

Man fick varierande skördemängd och bra kvalitet i förstaskörden och nu växer vallarna bra inför andra-skörden som närmar sig i området.

2 Hur upplever du att lantbrukarna har förändrat användningen av växtskyddspreparat de senaste åren?

Lantbrukarna tenderar att vara mer strategiska med glyfosat, då produkten blivit dyrare.

Det är en ökad medvetenhet om resistens och man anpassar sina strategier för att minska risken för resistens.

3 Hur hanterar lantbrukarna indragna registreringar och omregistreringar?

Det är bara att följa reglerna. Det finns frustration kring märkningen av produkterna. Även om det bara är någon liten ändring, kan det påverka mycket i hur produkten får användas. Det är besvärligt att samma produkt kan ha olika namn beroende på var man köper sina växtskyddsprodukter.

Det finns förståelse kring kommande begränsningar; är det farligt med TFA ska vi inte använda produkter som innehåller det. Dock kommer det att slå hårdare mot potatisodlingen än mot spannmålsodlingen.

Kornflugefälla

Gulrost

Det har kommit en del regn

”Det kan bli problem att bekämpa kornfluga i vårvete.”

Lina Ulf Delprato

Växtodlingsrådgivare, Hushållningssällskapet Västra
lina.ulf.delprato@hushallningssallskapet.se, 054-54 56 12

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Det kom en del regn, cirka 30 mm i början av juni och det har kommit lite även denna vecka. Regnet var välkommet och har hittills kommit i lagom mängd.

Grödorna växer och ser bra ut i stort.

Hittills har svamptrycket varit lågt i höstspannmålen men flera har bekämpat med tanke på regnmängderna som kommit.

Vårspannmålen växer bra och ser fin ut och den var i stråskjutningsfasen förra veckan. Svamptrycket är lågt.

Förstaskörden var väldigt varierande och man nådde inte samma nivåer som man gjorde förra året. Det finns förhoppningar om bra fodervärden i förstaskörden. Tillväxten inför andraskörden är i full gång och vallarna drar nytta av nederbörden.

2 Hur upplever du att lantbrukarna har förändrat användningen av växtskyddspreparat de senaste åren?

Lantbrukarna tenderar att vara mer noggranna med var och när de ska göra sina växtskyddsinsatser. Man tänker efter lite mer.

3 Hur hanterar lantbrukarna indragna registreringar och omregistreringar?

Lantbrukarna måste följa regelverket och det är inget som diskuteras i någon högre grad. Dock inser man att det kan bli problem att bekämpa kornfluga i vårvete eftersom produkten Nexide inte får säljas. Kornfluga kan bli ett problem hos enstaka lantbrukare och för tillfället finns ingen lösning om man inte har produkten på lager, då den slutade säljas 2025, men får användas under 2026.

Korn i slutet av maj började tappa spänsten och regnet var välkommet

Vall

”Lantbrukarna funderar en extra gång.”

Ylva Johansson

Växtodlingsrådgivare, Hushållningssällskapet Östergötland
ylva.johansson@hushallningssallskapet.se, 070-829 08 56

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Det har kommit ganska mycket regn i området. Under maj-juni har nog de flesta fått minst 50 till 60 mm nederbörd men det är också stora variationer från väst till öst och också mellan lokaler. De senaste veckorna är det mycket spridda lokala skurar. Grödorna växer mycket bra och kväveupptagen har ökat rejält senaste veckorna. Höstspannmålen är färdiggödslad.

Skurarna ställer till det för dem som inte tagit första-skörd till dikor än, men vädret ser stabilare ut framöver. De som tagit förstaskörd till mjölkkor fick en normal till något lägre skörd än normalt men skörden får ändå anses som helt okej.

Höstvetet är i ax och man är ute i fält och kontrollerar om det finns behov av axgångsbehandlingar. Risken för svampangrepp kan öka eftersom det regnat en hel del och bestånden är frodiga i kombination med hög värme. Trots det har vi inte sett mycket svamp än. Vi har sett lite angrepp av vetets bladfläcksjuka, men för övrigt inga angrepp än så länge.

Höstrapsen blommar länge vilket ger potential för en hög skörd.

Vårgrödorna kom upp ojämnt men nu har de kommit ikapp och bestånden är jämna och man ser fina kväveleveranser. Kompletterande gödslingar står på tur.

2 Hur upplever du att lantbrukarna har förändrat användningen av växtskyddspreparat de senaste åren?

Eftersom växtskyddspreparaten blir allt dyrare och spannmålspriset är fortsatt lågt tenderar lantbrukarna att fundera mer på vilka insatser som ska göras och hur de ska göras. Man funderar en extra gång helt enkelt.

3 Hur hanterar lantbrukarna indragna registreringar och omregistreringar?

Man gör sina inköp mer efter aktuellt behov, istället för att köpa i bulk och riskera att ha produkter på lager vars registreringar har gått ut.

Det är mycket vattenskyddsområden i området med mycket regelverk om hur man får använda växtskyddsprodukter, vilket ger en ökad administration.

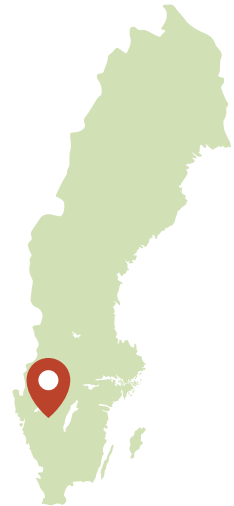
Ekologiskt vårvete med flaggbladet framme

”Lantbrukarna måste rätta sig i ledet och söka alternativ.”

Svante Andersson

Växtodlingsrådgivare, Hushållningssällskapet Västra
svante.andersson@hushallningssallsskapet.se, 0511-248 18

1 Hur är läget i fält i ditt område?

De höstsådda grödorna ser bra ut och svamptrycket är lågt, dock har de flesta gjort en svampbekämpning, mot i första hand svartpricksjuka men även i enstaka fall mot gulrost. Gödslingen är avklarad.

Vårspannmålen ser fantastisk ut med täta, fina och friska grödor.

Förstaskörden är i stort sett klar och det var bra kvalitet och bra mängder. Nu har det kommit bra med nederbörd inför andraskörden. De senaste tre veckorna har det kommit mellan 30 och 50 mm i området.

Majsen trivs inte i de låga temperaturerna och man har sett angrepp av fritfluga.

2 Hur upplever du att lantbrukarna har förändrat användningen av växtskyddspreparat de senaste åren?

De ändrade reglerna för pyralidprodukterna har gjort att många djurbönder i området har fått ändra sina

strategier då de säljer gödsel till biogas och den får inte innehålla halm från gröda som behandlats med pyralider.

Problemet med att man hittar alltmer resistens i ogräs som våtarv och blåklint gör att lantbrukarna måste ändra sina strategier.

Att produkter försvinner gör också att man måste ändra strategier.

3 Hur hanterar lantbrukarna indragna registreringar och omregistreringar?

Att Nexide mot fritfluga i majs är på väg ut, den får användas 2026 och det var försäljningsstopp 2025, var välkänt och en del lantbrukare köpte lager så att det räcker detta år. Dock kommer det att bli problem framöver då utbudet av insekticider är litet.

Om/när produkter som innehåller PFAS kommer att förbjudas slår det ett hårt slag mot potatisodlingen.

Generellt sett måste lantbrukarna rätta sig i ledet och söka alternativ.

Blommande höstvet i Grästorpe

”Vetet är ovanligt friskt i området.”

Martin Niklasson

Växtodlingsrådgivare, Hushållningssällskapet Västra
martin.niklasson@hushallningssallskapet.se, 0521-72 55 22

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Höstvetet har gått i ax och även om det är svamptider är vetet ovanligt friskt i området. Tilläggsgödslingen är gjord och om man inte behöver bekämpa gulrost, är det bara att vänta på skörden. Man har inte sett några insektsangrepp i området.

Det är mycket som ändras i EU-ansökningarna nu, eftersom det var mycket höstvede som utvintrade och kördes upp, och som sedan ersattes med vårkorn.

Vårsådderna ser väldigt fina ut och enstaka fält kan till och med vara för tjocka. Men det finns fält som har vattenskador som syns i form av gula fläckar, det kan bero på att man sådde för nära kommande regn och även för snart efter regn, man väntade inte ut regnet och nu gulnar kornet. Detta problem syns mer i ekologiskt odlat korn än i konventionellt, detta kan bero på kvävet ”läker” skadorna i det konventionella.

Det har kommit bra med nederbörd och nu är det varannandagsväder, med sol och regn om vart annat. Detta ställer till det för andraskörden som borde vara igång nu för produktion av grovfoder till amkor och hästar. Man är lite försiktig i beslutet om man ska börja med skörden eller inte.

Hönshirs är ett besvärligt gräsogräs i området. Ogräset har det tufft där spannmålen är bra. Man försöker så mer höstsått för att begränsa hönshirs, men då mycket höstsått utvintrade och ersattes med vårsått, sprack denna strategi i år. Spridningen av ogräset ökar men det gör även kampen hos de lantbrukare som är medvetna om problemet. Man är igång med ett projekt om hönshirs i vallodling. Generellt ses inte hönshirs som ett problem i vall då detta ogräs försvinner bland de andra gräsen, men fröna sprids och efter vallbrott finns de kvar i jorden.

2 Hur upplever du att lantbrukarna har förändrat användningen av växtskyddspreparat de senaste åren?

Det är väldigt individuellt. En del väljer väldigt sparsamma strategier, och är väl medvetna om det. De vill att behandlingarna med säkerhet ska löna sig, medan andra kör mer rutinmässigt. De senare kan vara beredda att sänka sitt netto för att försäkra sig om att det inte ska bli problem i grödorna. På grund av högre priser på insatsvarorna blir det svårare att räkna hem en bekämpning.

Förekomst av invasiva ogräs ökar användningen av herbicider.

Att den ekologiska odlingen minskat, gör att användningen av växtskyddspreparat ökar. Om det dessutom finns en svår ogräsflora, som man inte kunnat hantera i den ekologiska odlingen, gör även det att mer växtskyddspreparat används.

3 Hur hanterar lantbrukarna indragna registreringar och omregistreringar?

Man måste hitta nya vägar. Att man inte får använda pyralider om man säljer sin halm eller tänkt följa upp med en höstgröda gör att man måste hitta andra strategier.

Det finns enstaka lantbrukare som dragit ner på produkter innehållande PFAS, redan innan förbud.

Bilder på nästa sida ►

När man tittar i denna fina klövervall ser man att hönshirsen står och väntar på förstaskörd. De kommer sedan sätta fart, och den återväxer snabbt efter andraskörden och hittar ett fönster att sätta frö framåt augusti.

Vall med mycket klöver

Försök med olika frön av hönshirs

1. Frön från Hisingen, smäckrare sort. 3. Frön från omogen planta. 5. Frön från Munkedal.
8. Frön från glyfosatbehandlad planta. F. Frön från Normandie, Frankrike

Skörd av grovfoder till häst

”Man är noggrannare med att kolla av bekämpningströsklar.”

Andreas Svensson

Växtodlingsrådgivare, Hushållningssällskapet Jönköping
andreas.svensson@hushallningssallsskapet.se, 070-829 09 71

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Höstsåden ser efter förutsättningarna (besvärlig vinter) bra ut, men det lär inte bli några toppskördar i området. Höstvetet är i axgång. Man har sett en del mjöldagg och enstaka angrepp av gulrost, och inte så mycket insektsangrepp. Svampbekämpning är gjord där behovet funnits, men mycket har legat under bekämpningströsklarna.

Bland de vårsådda grödorna ligger havren i DC 45 till 49, det vanliga kornet lite efter och sexradskornet lite före. Hittills har man inte sett så mycket svampangrepp än. Återväxten i vallarna som slogs till mjölkkor är god och andra skörden kommer nog sköras inom en-två veckor. det var bra energi- och proteinvärden i förstaskörden. Man är på gång med förstaskörden till dikor, och de som kör hösilage till häst ligger lite efter.

Totalt sett är växtodlingsläget väldigt lugnt på småländska högländet.

2 Hur upplever du att lantbrukarna har förändrat användningen av växtskyddspreparat de senaste åren?

Numera tenderar man att köra mer efter behov och mindre efter vilket datum det är. Man är noggrannare med att kolla av bekämpningströsklar. Det är allt fler som anlitar maskinstation för växtskyddsbehandlingar. Rådgivarna får fler frågor från lantbrukarna om man verkligen behöver bekämpa då priset på spannmål är lågt.

3 Hur hanterar lantbrukarna indragna registreringar och omregistreringar?

I området håller man tummarna för att växtodlingen ska fungera även utan de produkter som förbjuds. Man får helt enkelt gilla läget, vad ska man annars göra? Det är bara att följa reglerna.

Vårkorn

Mjöldagg

Gulrostangrepp

”Lantbrukarna i området är bekymrade”

Lennart Wiklund

Växtodlingsrådgivare, Rådgivarna Sjuhärad
lennart.wiklund@radgivarna.nu, 0325-61 86 52

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Höstvetet varierar från helt i ax till att det inte stråskjutit än. Rågen blommade i förra veckan. Det mesta ser bra ut och grödorna har återhämtat sig bra efter väderpåverkan tidigare i vår och i vintras.

Vårspannmålen ser bra ut och den har fått lagom mycket regn. Det har regnat lite varje dag i en till en och en halv vecka nu.

De som tog sin förstaskörd för tre, fyra veckor sedan har en fin återväxt och man börjar med andraskörden denna eller nästa vecka, men det är svårt med regnet. De som satsar på foder till dikor ska igång med sin förstaskörd nu, och det ser ut att bli väldigt mycket gräs.

Provklippningar visade att vallarna till förstaskörden tagit upp cirka 100 kg kväve av de tillförda 120, vilket bådär för en god andraskörd för mjölkproducenterna. De borde gå igång med andraskörden nu för att gräset inte ska gå upp i strå.

Majsen har kommit igång nu, den har återhämtat sig efter den kalla starten och den har omkring fem till sju blad nu.

Totalt sett finns det hopp om goda skördar eftersom det kommit tillräckligt med vatten.

Rotsystemet på en majsplanta

2 Hur upplever du att lantbrukarna har förändrat användningen av växtskyddspreparat de senaste åren?

Man gör det som är nödvändigt och man tar hänsyn till att man kör ner gröda när man sprutar. I höstsåden har många gått över till att göra ogräsbekämpning på hösten med förhoppning om att det ska räcka även på våren.

I vårsåden gör många så att man lägger i lite fungicid när man ska ogräsbekämpa för en kurativ behandling och hoppas att det räcker. Vid behov gör man en kompletterande svampbekämpning i samband med axgång.

Många lantbrukare i området anlitar maskinstation för sina växtskyddsbehandlingar, men det kräver alltmer dokumentation av den som utför behandlingen och det kan eventuellt bli så att maskinstationer inte längre erbjuder växtskyddstjänster på grund av dokumentationskraven.

3 Hur hanterar lantbrukarna indragna registreringar och omregistreringar?

Lantbrukarna i området är bekymrade. Det finns exempelvis inget alternativ för bekämpning av fritflugor i majs. Man ser hur det gått i Danmark där många preparat förbjudits och funderar över om det blir likadant i Sverige. Det finns oro inför framtiden. Det finns motståndskraftiga sorter, men motståndskraften håller inte för evigt.

Ogräsbekämpad majs

”Höstsäden lider av torkstress.”

Clara Kjellström

Växtodlingsrådgivare, Hushållningssällskapet Gotland
 clara.kjellstrom@hushallningssallskapet.se, 072-071 68 47

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Det har varit väldigt torrt, det regnade ytterst lite i vintras och det är inte så mycket vatten i grundvattemagasinen, det är något som skapar oro bland lantbrukarna. Det kom upp emot 30 mm i förra veckan och tidigare denna vecka.

Höstsäden har tagit stryk av torkan, den lider av torkstress och har bestockat sig dåligt, vilket påverkar skördepotentialen även om regnet är bra för kärnstorleken när kärnorna fylls. Höstsäden har gått i ax och det är som vanligt väldigt lite sjukdomar i den.

Höstrapsen är väldigt varierad på grund av nattfrost i våras som tog olika hårt på olika ställen.

De vårsådda grödorna ser hyfsade ut, de har inte tagit lika mycket skada av torkan som de höstsådda, med undantag för de fält som såddes sent och haft svårt att komma upp.

I vårrapsen har man sett svärmande kålmal, men än så länge inga larver.

Förstaskörden gav ungefär 60 procent av en normal förstaskörd, detta beror bland annat på att det fanns

en del frostskadad vall, framför allt på myrmark. Nu hoppas man att regnet som kommit klickar igång vallarna inför andraskörden.

Det är några lantbrukare som testar fodersockerbetor som foder till mjölkkor.

2 Hur upplever du att lantbrukarna har förändrat användningen av växtskyddspreparat de senaste åren?

Prisläget på spannmål gör att man håller igen lite på växtskyddsbehandlingarna. Man gör bara det man verkligen måste göra.

3 Hur hanterar lantbrukarna indragna registreringar och omregistreringar?

Det ställs fler frågor till rådgivare och säljare om registreringar och man försöker göra rätt. Det finns en oro framåt över produkter som försvinner, exempelvis försvinner Nexide till hösten. Det odlas mycket specialgrödor på Gotland och frågan är aktuell.

Morotsflugefälla

”Man värnar om nyttoinsekterna.”

Sofie Pålsson

Växtodlingsrådgivare, Hushållningssällskapet Halland
sofie.palsson@hushallningssallskapet.se, 070-025 14 24

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Vårspannmålen i området ser riktigt bra ut och det har regnat en del den senaste veckan. I områden som var torra tidigare i våras tog höstvetet mycket stryk, men i övriga områden ser det bra ut. Svamptrycket är lågt, man har sett angrepp av mjöldagg och svartpricksjuka, samt gulrost i känsliga sorter. Även insektstrycket är lågt, dock har enstaka lantbrukare bekämpat bladlöss.

Majs och potatis växer bra. I potatisen är man igång med svampbekämpningen. Vallarna är gödslade inför andraskörden som bör bli bra tack vare regnet som kommit sedan förstaskörden.

Sortförsök i höstvete

Höstvete

2 Hur upplever du att lantbrukarna har förändrat användningen av växtskyddspreparat de senaste åren?

Lantbrukarna tenderar att tänka till en extra gång före beslut om växtskyddsbehandlingar, framför allt när det gäller insekticider, man följer trösklarna och värnar om nyttoinsekterna. Kunderna som är med i rådgivningen kör alltså inga slentrianbehandlingar. Just nu diskuteras det om man ska köra en andra svampbekämpning i vete eller inte.

När det gäller herbicider i spannmål diskuterar man hur man kan lösa resistensproblematiken om man säljer sin halm och då inte får använda pyralider. Man är beredd att ta en lite högre kostnad för att få en bättre resistensstrategi. I Halland har man problem i vissa områden med gullkrage som bekämpas med gott resultat med pyralider, men säljer man sin halm är det svårare att hitta en lika bra lösning.

3 Hur hanterar lantbrukarna indragna registreringar och omregistreringar?

Det upplevs som jobbigt men man försöker komma runt bekymren genom att exempelvis ändra i sin växtföljd eller välja andra sorter. Det är en del funderingar kring PFAS och TFA, framförallt hos potatisodlare.

”Man skyddar nyttoinsekterna”

Nilla Friberg

Växtodlingsrådgivare, Hushållningssällskapet Kalmar Kronoberg Blekinge
nilla.friberg@hushallningssallsskapet.se, 070-148 81 49

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Efter regnet som kommit börjar grödorna att pigga till. Det har varit väldigt torrt i området. Enligt SMHI:s markfuktighetskarta har det i vissa delar av området varit torrare än 2018.

Man har sett lite bladlöss i spannmålen och stritar i potatisen. Man har även sett lite svampangrepp, främst svartpricksjuka men även enstaka gulrostan-grepp. Man börjar med svampbekämpning i potatis i Blekinge denna vecka.

Man vill komma igång med andraskörden, alternativt förstaskörden om man satsar på foder till häst och dikor, men vädret är ostadigt. De som tog förstaskörden tidigt fick en låg skörd eftersom det var kallt, och till och med frost, samt torrt. Man var oroliga för foderbrist då man var tvungen att stödutfodra på betena i augusti 2025 på grund av torkan. Det tog på vinterfodret så man har inga lager, men efter regnet kan man förmodligen få de mängder man behöver. Dock har regnmängderna varierat mycket.

Totalt sett känns det hoppfullt nu, även om man kan ha förlorat lite skörd på grund av torkan.

2 Hur upplever du att lantbrukarna har förändrat användningen av växtskyddspreparat de senaste åren?

Man tänker mer IPM, integrerat växtskydd, och man behandlar bara det som verkligen finns, man kör inte på rutin som man kanske tenderade att göra tidigare. Man räknar insekterna noggrannare nu innan man bekämpar, för att skydda nyttoinsekterna.

3 Hur hanterar lantbrukarna indragna registreringar och omregistreringar?

Stärkelsepotatis är en stor gröda i området och blir det de restriktioner kring produkter innehållande PFAS och TFA, som det pratas om, blir det ett hårt slag mot potatisodlingen och det tar lång tid att få fram och registrera nya produkter. Potatisodlarna har förlorat herbiciden Sencor, men här har man lyckats bra med att hitta alternativa lösningar. Att tänka mer precisionsodling och mer IPM är ett sätt att hantera det på.

”I majs är det stora problem med vildsvinsskador.”

Mats Håkansson

Växtodlingsrådgivare, HIR Skåne

mats.hakansson@hushallningssallskapet.se, 010-476 22 83

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Det kom en del regn i helgen som gick och det är ganska svalt. Vårsåden går i ax nu och höstsåden har gått i ax. Det är ett lågt svamptryck i området. Ogräsbekämpningen i spannmål och majs har haft goda effekter.

De som tog en tidig förstaskörd är på gång med andraskörden nu. De som satsar på hösilage till häst tar förstaskörden nu.

I majs är det stora problem med vildsvinsskador, en lantbrukare i området var tvungen att så om 100 hektar majs som vildsvinen förstört. Man ser även angrepp av knäpparlarver i majsen.

Socketbetsfälten är lite fläckiga eftersom de kom upp ojämnt då det var torrt vid sådden, men de växer på bra nu.

I potatis är man igång med andra ogräsbekämpningen och man börjar med bladmögelbekämpningen i stärkelsepotatisen denna vecka, för att sedan fortsätta med ett intervall på en vecka till tio dagar.

Knäpparlarv i majs

2 Hur upplever du att lantbrukarna har förändrat användningen av växtskyddspreparat de senaste åren?

Lantbrukarna tenderar att fundera mer över om man behöver göra en behandling eller inte, framför allt när det gäller insekter, och man kör mindre på slentrian. Även det låga spannmålspriset gör att man tänker lite mer innan man bestämmer sig för bekämpning.

3 Hur hanterar lantbrukarna indragna registreringar och omregistreringar?

Man måste följa reglerna och hitta andra alternativ. När det gäller indragna herbicider i socketbetsodlingen har många valt att odla Conviso-socketbetor istället för konventionella socketbetor för att komma ifrån herbicidproblematiken.

I potatisodlingen ser man sämre ogräseffekter sedan Sencor dragits tillbaka och man måste istället köra fler gånger med andra produkter.

I höst blir det förmodligen stora problem i höstrapsodlingen då Nexide, som använts mot rapsjordloppa, inte får användas efter den 30 september.

Fler bilder på nästa sida ►

Potatis

Höstvete

”Sockerbetorna och majsens vill ha mer värme för att trivas optimalt.”

Olof Pålsson

Växtodlingsrådgivare, HIR Skåne
olof.palsson@hushallningssallskapet.se, 010-476 22 90

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Totalt sett ser det bra ut i fält, det har varit lite svalare och det har kommit en del regn, även om regnmängden varierar kraftigt. Det är ett stabilt läge och ganska lugnt i fält.

Det är bra väder för blomningen i höstvetet, även om regnet ökar risken för fusariumangrepp. Höstvetet är något kort, men för övrigt ser det normalt ut.

Tack vare att det varit ganska torrt har svampangreppen legat efter i utvecklingen.

Lantbrukarna har gjort sina flaggbladsbekämpningar mot svamp och det kommer förmodligen att räcka.

Än så länge har man inte sett några större bladlusangrepp, och man får se hur de utvecklar sig, om man ska bekämpa eller inte.

Vårkornet går i ax nu och det ser bra ut. Tillväxten går inte så snabbt.

I spannmålen och höstrapsen kan man anse sig vara klara med insatserna, förutom eventuellt bladlusbekämpning i höstvetet, och nu håller man tummarna för solsken och inte alltför höga temperaturer.

Sockerbetorna och majsens vill ha mer värme för att trivas optimalt.

I matpotatisodlingarna har man kommit igång med bladmögelsbekämpningen och man börjar nu i stärkelsepotatisen.

2 Hur upplever du att lantbrukarna har förändrat användningen av växtskyddspreparat de senaste åren?

I höstrapsen har det hänt en del de senaste 10 till 15 åren. Tidigare körde man bara en ogräsbekämpning på

hösten och eventuellt mot rapsbaggar på våren, sedan ansåg man det vara klart. Numera är odlingen mycket intensivare med bekämpning av bomullsmögel och fler insekter. Detta beror på att grödan ökat i värde och lantbrukarna ser växtskyddsbehandlingarna som en försäkring av grödan. Det är inte varje år det lönar sig att bekämpa bomullsmögel, men över tid lönar det sig.

I höstvetet har man under de senaste tio åren väsentligt ökat bekämpning av gräsogräs på våren, framför allt på grund av den ökade förekomsten av renkavle. Även i vårspannmålen har man ökat bekämpningen av gräsogräs.

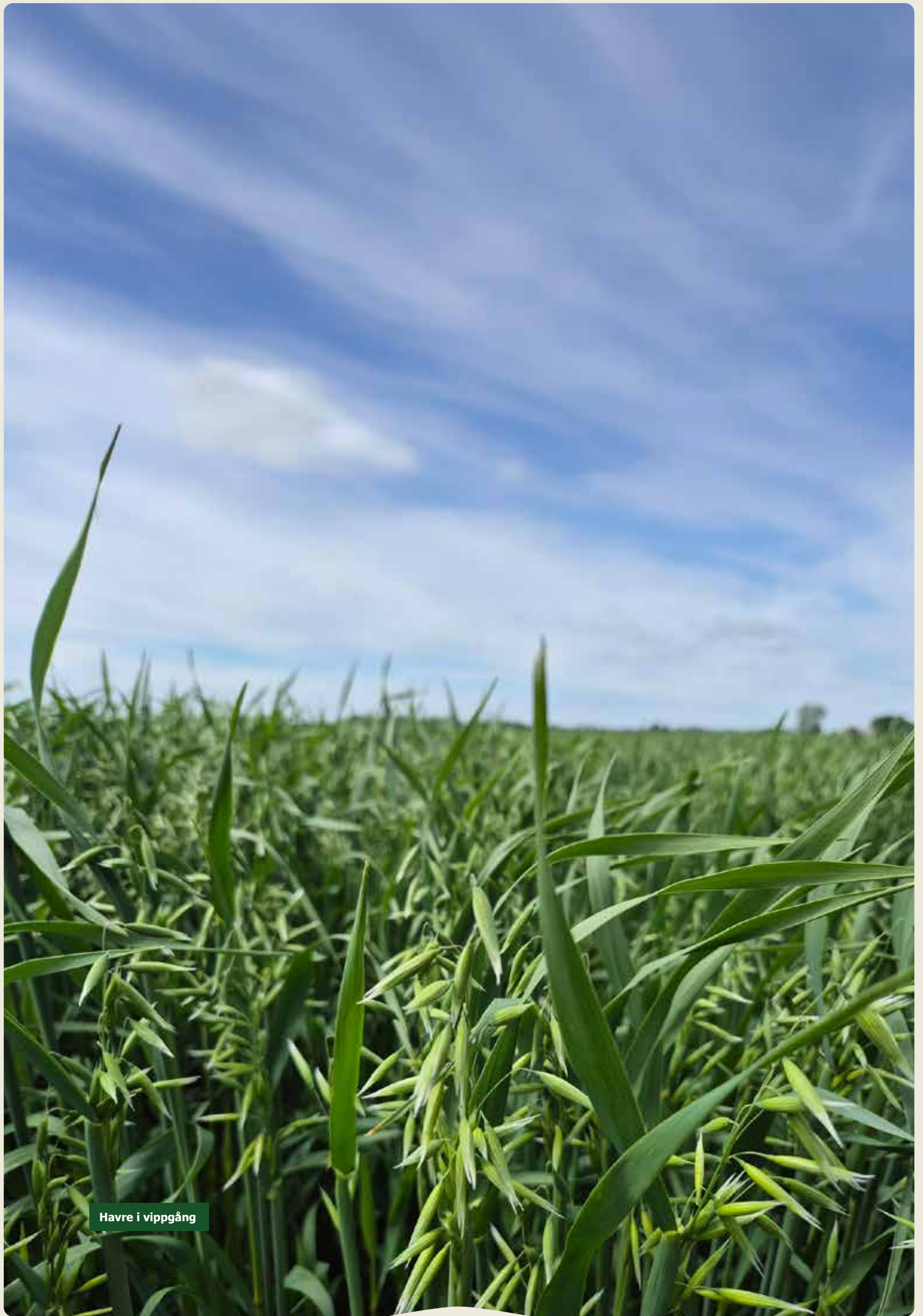
Det har kommit nya insekter, som kornflugan i vårvetet, som ökat de senaste tre till fyra åren, vilket i sin tur lett till ökade insektsbekämpningar.

3 Hur hanterar lantbrukarna indragna registreringar och omregistreringar?

Att antalet produkter minskar verkar inte riktigt ha sjunkit in än hos lantbrukarna, men det är funderingar kring produkter som Nexide och Mavrik, där den sistnämnda innehåller PFAS-ämnen. LRF, rådgivningen och andra instanser arbetar med försök och rapporter för att få fram bra lösningar.

Det finns en strimma hopp om nya produkter som ska vara mer miljövänliga och det händer mycket när det gäller att ta fram nya produkter och att utvärdera gamla. Men totalt sett är det ett stort problem och det kan leda till att man slutar odla vissa grödor. Vårropsodlingen i mellersta Sverige är ett tydligt exempel. När den vanliga betningsprodukten mot insekter förbjöds, försvann vårropsodlingen helt. När man sedan hittade en annan lösning började man odla grödan igen.

Bild på nästa sida ►

Havre i vippegång

